

ELŐTERJESZTÉS

Déaványa Város Képviselő-testületének 2008. május 29-én tartandó Képviselő-testületi ülésre a gyermekvédelmi feladatok ellátásáról 2007. évben.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Országgyűlés a jövő nemzedékért érzett felelősségtől vezérelve a Gyermek jogairól és a gyermeki jogok érvénybe juttatása érdekében egyéb törvényekkel összhangban alkotta meg a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt. (GYVT)

E törvény célja, hogy megállapítsa azokat a szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

A törvény hatálya kiterjed a Magyar Köztársaság területén tartózkodó magyar állampolgárságú, valamint – ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik – a letelepedési vagy bevándorlási engedéllyel rendelkező, továbbá a magyar hatóságok által menekültként elismert gyermekekre, fiatal felnőttekre és szüleire.

A törvény meghatározza a gyermekek védelmét biztosító, pénzben és természetben nyújtott, valamint személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit.

Déaványa Város Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi Önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. tv. 16. §. (1) bekezdésében valamint a többször módosított – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló - 1997. évi XXXI. törvény 16. § (1) a) pontjában kapott felhatalmazás alapján az Önkormányzat által a gyerekek részére nyújtandó pénzügyi és természetbeni ellátásokról, a gyermekvédelem helyi rendszeréről megalkotta a 48/2006. (XII.15.) számú rendeletét.

Az önkormányzat rendeletének célja, hogy Déaványa Város Önkormányzat közigazgatási területén megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az önkormányzat segítséget nyújt a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, illetve gondoskodik a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról.

Az önkormányzati rendelet hatálya kiterjed Dévaványa Város területén tartózkodó gyermekekre, fiatal felnőttekre és szüleikre, a rendeletben meghatározottak szerint kell eljárni Dévaványa területén tartózkodó nem magyar állampolgárságú gyermek védelmében is, ha az ideiglenes hatályú elhelyezés vagy más ideiglenes hatósági intézkedés elmulasztása a gyermek veszélyeztetettségével vagy elháríthatatlan kárral járna.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A Képviselő-testület rendeletében foglaltak szerint biztosítja a pénzbeli és természetbeni ellátásokat és a személyes gondoskodást.

A gyermekek védelmét a Képviselő-testület a következő pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások keretében biztosítja:

- a) Pénzbeli és természetbeni ellátás:
  - rendkívüli gyermekvédelmi támogatás.
- b) Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások:
  - gyermekjóléti szolgáltatás,
  - gyermekek napközbeni ellátása.

Pénzbeli és természetbeni ellátás - rendkívüli gyermekvédelmi támogatás:

- (1) A Szociális és Egészségügyi Bizottság a gyermeket rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások (pl. beiskolázás stb.) miatt anyagi segítségre szorul.
- (2) A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás gyermekenkénti egyszeri adható legkisebb összege 1000.- Ft, legnagyobb összege 10000.- Ft. Gyermekenkénti évenkénti együttes összege nem haladhatja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum összegének háromszorosát.
- (3) A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás a Szociális és Egészségügyi Bizottság döntése alapján nyújtható pénzbeli és természetbeni juttatás (vásárlási utalvány) formájában.
- (4) Az utalvány a támogatottat az azon feltüntetett értékig
  - a) alapvető élelmiszer, mosó-, tisztítószer,
  - b) gyógyszer,
  - c) tankönyv és tanszer,
  - d) ruhanemű,

- e) lábbeli,
- f) tüzelő, valamint
- g) gyermekintézményi térítési díj kifizetésére jogosítja fel.

- (5) A Szociális és Egészségügyi Bizottság, étkezési térítési díjkezdvezményt, valamint utazási költségtérítést állapíthat meg a rászoruló gyermek számára, amelynek ellenértékét bizottsági döntés alapján a szülő részére számla benyújtását követően az önkormányzat utólag készpénzben térít meg.
- (6) A természetbeni juttatás a Szociális és Egészségügyi Bizottság döntése alapján történhet közvetlenül intézményhez utalással is intézményi számla alapján (étkezési, kollégiumi térítési díj, kifizetésére)

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás:

2007. évben 568 gyermek részesült az iskolakezdés költségeinek viseléséhez kapott segítséget, erre a célra 2.825.000,-Ft rendkívüli gyermekvédelmi támogatás lett megállapítva. Beiskolázási segélyt 2007. évben is a Szociális és Egészségügyi Bizottság rászorultság alapján és differenciáltan állapított meg. Az általános iskola korú gyermekek részére 3.000,-Ft-tól – 7.000,-Ft-ig, a középiskolás gyermekeknél 5.000,-Ft-tól – 9.000,-Ft-ig, míg az egyetemi és főiskolai hallgatók 6.000,-Ft-tól – 11.000,-Ft-ig állapított meg a bizottság rendkívüli gyermekvédelmi támogatást.

2007. évben 644 család részesült rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban, összesen 6.497.000,-Ft összegben.

A gyermekek napközbeni ellátása:

- (1) Az önkormányzat a gyermekek napközbeni ellátása keretében a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését (foglalkoztatását) és étkeztetését szervezi meg azon gyermekek számára, akiknek napközbeni ellátásáról a szüleik, gondozóik munkavégzésük, egészségi állapotuk, vagy egyéb ok miatt nem tudnak gondoskodni.
- (2) A gyermekek napközbeni ellátásának intézményi formái:
- bölcsőde
  - óvoda,
  - iskolai napközi
  - nyári napközi

Napközbeni ellátás - gyermekétkeztetésre vonatkozó adatok:**Általános Művelődési Központ**

Étkezésben részesülő tanulók száma	Az étkezésből kedvezményben részesülők száma (feltüntetve a kedvezmény mértékét %-ban)				
	100 %	50 %-os	Szoc.Biz.által segélyes	100 %-ba fizet	összesen
Bölcsődei ellátást igénybevevők száma	4 fő	1 fő	-	8 fő	13 fő
Óvodai napközitthonos ellátást igénybe vevők száma	102 fő	27 fő	7 fő	82 fő	218 fő
Iskolás napközis ellátást igénybevevő gyermekek	80 fő	104 fő	20 fő	104 fő	308 fő
Iskolás gyermekek közül csak ebédet igénybe vevők száma	34 fő	27 fő	8 fő	28 fő	97 fő
Összesen:	220 fő	159 fő	35 fő	222 fő	636 fő

Farkas Gyula Dévaványai Szakképző Iskola és Gimnázium

Étkezésben részesülő tanulók száma	Az étkezésből kedvezményben részesülők száma (feltüntetve a kedvezmény mértékét %-ban)				
	100 %	50 %-os	Szoc.Biz.által segélyes	100 %-ba fizet	összesen
Iskolás gyermekek közül csak ebédet igénybe vevők száma	-	9 fő	-	7 fő	16 fő
Összesen:	-	9 fő	-	7 fő	16 fő

Szügyi Dániel Református Általános Iskola

Étkezésben részesülő tanulók száma	Az étkezésből kedvezményben részesülők száma (feltüntetve a kedvezmény mértékét %-ban)				
	100 %-os kedvez- mény	50 %-os kedvez- mény	Szoc.Biz.által segélyes	100 %-ot fizet	összesen
Iskola napközis ellátást igénybevevő gyermekek	7 fő	15 fő	2 fő	11 fő	35 fő
Iskolás gyermekek közül csak ebédet igénybe vevők száma	24 fő	3 fő	-	3 fő	30 fő
Összesen:	31 fő	18 fő	2 fő	14 fő	65 fő

Tisztelt Képviselő-testület!

Az 1997. évi XXXI. törvényben foglaltak alapján a jegyző feladat és hatáskörébe tartozik:

- teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele
- ügygondnok, eseti gondnok kirendelése, felmentése, munkadíjának megállapítása,
- a gyámhivatal felkérése alapján gyámsági, gondnoksági ügyekben leltározási feladatok elvégzése,
- dönt a gyermekek védelembe vételéről és annak megszüntetéséről
- azonnali intézkedést igénylő esetben a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezi,
- közreműködik a megelőlegezett gyermektartás díj, gondozási díj behajtásában,
- gyermekek átmeneti gondozásba vétele.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az 1997. évi XXXI. törvény meghatározza, hogy a gyermekek védelmét ellátó helyi önkormányzatok, gyámhivatalok, bíróságok, rendőrség, ügyészség, más szervezetek és személyek a törvény alkalmazása során a gyermek mindenekfelett álló érdekét figyelembe véve, járnak el.

Az eljáró szervezetek és személyek tevékenységük során együttműködnek a családdal és elősegítik a gyermek családban történő nevelkedését.

A gyermek családban történő nevelkedését segítő ellátást a gyermek és családja helyzetéhez, szükségleteihez igazodóan kell nyújtani.

A családjából bármely okból kikerült gyermek biztonságát, korához és szükségleteihez igazodó gondozását, nevelését, egészséges személyiségfejlődését biztosítani kell.

A gyermek védelme során – nemhez, nemzethez, nemzetiséghez, etnikai csoporthoz való tartozás, lelkiismereti, vallási vagy politikai meggyőződés, származás, vagyoni helyzet, cselekvőképesség hiánya vagy korlátozottsága miatt, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásba kerülés alapján – tilos bármilyen hátrányos megkülönböztetés.

Gyermekvédelmi gondoskodás keretében a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi, ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható.

A település önkormányzat jegyzője – a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével – **védelembe veheti** továbbá

- a.) a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatakorút,
- b.) a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket,
- c.) a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatakorút.

A védelembe vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében a települési önkormányzat jegyzője a gyermek részére a gyermekjóléti szolgálat családgondozóját rendeli ki, és szükség esetén

- a.) kötelezi a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását, illetve a Kt. hatálya alá tartozó iskolaotthonos nevelést-oktatást, illetve kollégiumi ellátást,
- b.) kötelezi a szülőt, hogy gyermekével keressen fel valamely családvédelemmel foglalkozó személyt, vagy szervezetet,
- c.) kötelezi a szülőt arra, hogy gyermeke vegye igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat,
- d.) kezdeményezi a háziorvosnál – súlyos veszélyeztettség esetén bármely orvosnál – a betegsége, illetve szenvedélybetegsége következtében állandóan vagy időszakosan kóros elmeállapotú szülő, illetve a gyermekkel együtt élő más hozzátartozó orvosi vizsgálatát,
- e.) intézkedik – az illetékes szervek bevonásával a gyermek egészségét veszélyeztető körülmények megszüntetéséről,
- f.) magatartási szabályokat állapít meg a gyermek számára a kifogásolt magatartás megszüntetése érdekében,
- g.) figyelmezteti a szülőt helytelen életvezetésének, magatartásának következményére, és felszólítja annak megváltoztatására.

A kirendelt családgondozó a védelembe vételt elrendelő határozat jogerőre emelkedésétől számított tizenöt napon belül a gyermekre, illetve fiatalkorúra vonatkozóan egyéni gondozási-nevelési tervet készít egy évre vonatkozóan.

A település önkormányzat jegyzője – kérelemre bármikor, hivatalból évente – felülvizsgálja a védelembe vétel indokoltságát. Ha a védelembe vétellel a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem lehet, a gyermek érdekében a gyermekvédelmi gondoskodás más módját kell választani. Erre a jogkövetkezményre a szülőt figyelmeztetni kell.

A védelembe vétel nem érinti a szülő felügyeleti jogát.

A védelembe vételt meg kell szüntetni, ha

- a.) a gyermek családban történő nevelkedése védelembe vétel nélkül is biztosítható
- b.) a gyermekvédelmi gondoskodás más formájáról döntött a gyámhivatal,
- c.) a fiatalkorú pártfogó felügyeletét rendelték el,
- d.) a fiatalkorú szabadságvesztését vagy javítóintézeti nevelését tölti.

A védelembe vétel a gyermek nagykorúvá válásával szűnik meg

2007. évi gyámhatósági ügyiratok:

Iktatott ügyiratok száma:	68
Ügyiratok összesen (alap és alszámon):	112
Határozatok száma:	36
Ebből védelembe vétel:	30
- védelembe vétel megszüntetése:	8

Védelembe vétel oka:

- szülői magatartás 22

Tisztelt Képviselő-testület!

2007. évben a gyermek családi jogállásának rendezése ügyében 14 db teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat lett felvéve.

A teljes hatályú apai elismerés és feltételei :

A teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot a gyermek születése után vagy azt megelőzően – a fogamzási idő kezdetétől – személyesen lehet megtenni.

Az elismerésről készített jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell mindazokat az adatokat, amelyekből megállapítható, hogy a férfi a gyermeket teljes hatályú nyilatkozattal a magáénak ismerte el. A gyámhatóság jegyzőkönyvbe foglalja továbbá az anya, a 14. évét betöltött gyermek és a törvényes képviselő hozzájáruló nyilatkozatát, valamint a gyermek családi nevére vonatkozó bejelentést.

Az anyát vagy más törvényes képviselőt, a 14. életévét betöltött gyermeket, illetőleg az apaként megnevezett férfit lehetőleg együtt kell meghallgatni.

Gyermekek átmeneti gondozása:

A gyermekek átmeneti gondozását – a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére vagy beleegyezésével – ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani. A fogyatékos gyermek számára a sajátos szükségleteihez igazodó ellátást kell biztosítani.

A gyermekek átmeneti gondozása és teljes körű ellátása érdekében megállapodás van érvényben Szeghalom Kistérség Többcélú Társulás és a Gyermeklánccfü Alapítvány – Dévaványa Mátyás u. 1. – között a gyermekek átmeneti gondozása, mint a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátás biztosítására.

A megállapodás Szeghalom Kistérség Többcélú Társuláshoz tartozó településekre terjed ki. (Bucsa, Ecsegfalva, Dévaványa, Füzesgyarmat, Kertészsziget, Körösladány, Körösújfalú, Szeghalom, Vésztő)

2007. évben egy esetben kérelmezték az átmeneti gondozásban vételt, de a kérelmező az elhelyezésről szóló határozat meghozatala előtt kérelmét visszavonta, mivel élettársával és gyermekével önkormányzati szociális bérlakásba költözött.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekvédelem munkájában egymást segítő együttműködés van a Családsegítő – Gyermekjóléti és Védő Szolgálattal, az oktatási, nevelési intézményekkel és egyéb szervezetekkel.

Tisztelt Képviselő-testület!

Dévaványa Város Jegyzői Gyámhatóságánál 2007. évben a Dél-Alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatalának Békés Megyei Területi Kirendeltsége hatósági ellenőrzést folytatott.

Ellenőrzésre került az apai elismerő nyilatkozat, ügygondnok kirendelés, átmeneti gondozás és védelembe vétel.

A hatósági ellenőrzés megállapította, hogy az ügyintéző az alapvető rendelkezésekkel mind az anyagi jog, mind az eljárásjog, vonatkozásában tisztában van. Az ügyintézési határidők betartásra kerültek. A gyámhatóság döntéseinek hangneme kultúrált. A gyermekek mindenek felett álló érdekének tiszteletben tartása egyértelműen tapasztalható, de nagyobb figyelmet kell fordítani a látszólag kevésbé fontos részletszabályok betartására, illetve egyes jogintézmények (védelembe vétel) első összefüggéseinek, logikájának betartására.

A hatósági ellenőrzést követően célvizsgálatot is tartott Dévaványa Város Jegyzői Gyámhatóságánál a Dél-Alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatalának Békés Megyei Területi Kirendeltsége. A célvizsgálat a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi tv., illetve a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormány rendelete hatályosulása a jegyzői gyámhatósági hatáskör gyakorlására terjed ki. Továbbá a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Kormány rendelet 3. §-ában meghatározott a települési önkormányzat jegyzőjének feladat- és hatáskörébe tartozó ügytípusok, valamint a jegyzői gyámhatóság személyi és tárgyi feltételeinek vizsgálata.

2005. évben indult és 2006. évben – védelembe vétel körében lefolytatott – felülvizsgált ügyiratokból 3-3 darab megküldését kérték a célvizsgálathoz.

A célvizsgálat megállapította, hogy a 2004. évi CXL. tv., illetve a 149/1997. (IX.10.) Kormány rendelet a jegyzői gyámhatósági hatáskör gyakorlása során tetten érhető, az ügyintéző ismeri a munkájára vonatkozó anyagi jogszabályokat, munkáját a hatályos jogszabályok rendelkezéseinek betartásával végzi. A jegyzőkönyvek hangneme kultúrált. A határozatok, rendelkező része egyértelmű, jól fogalmazott döntéseket tartalmaz. Az indokolások iratszerűek.

Az eljárási jogszabályok, főleg a Ket. rendelkezéseinek precíz betartására nagyobb gondot, kell fordítani. Ugyanis az ügyben felvett jegyzőkönyv nélkülözi a meghallgatott személytermészetes személyazonosító adatait, lakcímét, eljárásjogi helyzetét és elérési lehetőségét, valamint a meghallgatott személy jogaira és kötelezettségeire való figyelmeztetést. A meghozott és vizsgálat alá vont határozatok nélkülözik a fellebbezés elektronikus úton való benyújtásának lehetőségéről szóló tájékoztatást, az eljárási költségek viseléséről szóló döntést és a hatóság hatáskörét és illetékességét megállapító jogszabályra történő utalást. A látszólag kisebb jelentőségű részletszabályok pontos betartásának éppen olyan garanciális jelentősége van, mint az alapvető anyagi jogszabály betartásának.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a beszámoló megtárgyalására és elfogadására.

Dévaványa, 2008. május 15.

Zsila Ferencné
igazgatási főmunkatárs

